

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

V Severnom Írsku sú ustanovenia o rozvoďte uvedené v predpise o manželských sporoch z roku 1978 (*Matrimonial Causes (Northern Ireland) Order 1978*). Manžel môže požiadať o rozvod podaním písomného návrhu (*petition*) na súd. Osoba, ktorá žiada o rozvod, sa nazýva navrhovateľ a druhá strana sa nazýva odporca. Navrhovateľ musí preukázať, že rozpad manželstva je nezvratný, a musí poskytnúť dôkaz o jednej z piatich skutočností (pozri odpoveď na otázku č. 2). Do dvoch rokov odo dňa uzavretia manželstva nie je možné podať návrh na rozvod. Na preukázanie toho, že rozpad manželstva je nezvratný, sa však môže použiť aj dôkaz získaný počas tohto dvojročného obdobia.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Výhradným dôvodom na rozvod je nezvratný rozpad manželstva. Aby sa preukázalo, že rozpad manželstva je nezvratný, musí navrhovateľ poskytnúť dôkaz o jednej alebo viacerých z týchto skutočností:

odporca sa dopustil nevery. Tento dôvod nie je prípustný, ak po tom, čo sa navrhovateľ dozvedel o nevere, ďalej žil s odporcom dlhšie ako 6 mesiacov alebo s ním žil počas viacerých období, ktoré spolu prekračujú 6 mesiacov,

odporca sa správal tak, že od navrhovateľa nie je možné reálne očakávať, že s ním bude ďalej žiť. Tento dôvod nie je prípustný, ak manželia ďalej spolu žili 6 mesiacov alebo viac odo dňa posledného výskytu neprijateľného správania,

odporca opustil navrhovateľa na nepretržité obdobie dvoch rokov pred podaním návrhu, manželia žili oddelene nepretržite dva roky pred podaním návrhu a odporca súhlasí s rozvodom,

manželia žili oddelene nepretržite päť rokov pred podaním návrhu. Súhlas odporcu nie je potrebný a odporca môže nesúhlasiť s rozvodom, ak mu rozvod spôsobí vážne finančné alebo iné ťažkosti.

Pri posúdení toho, či odporca opustil navrhovateľa alebo či manželia žili oddelene nepretržite, sa nezohľadnia obdobia (ktoré súhrnne neprekročia 6 mesiacov), počas ktorých manželia obnovili spolunažívanie. Takéto obdobia sa však nezapočítajú do obdobia opustenia alebo rozluky.

Ak súd uzná, že rozpad manželstva je nezvratný, vydá dočasné súdne rozhodnutie o rozvoďte (súdne rozhodnutie, ktoré vedie k rozvoďte).

Rozvodový proces sa zavŕši, ak sa dočasné rozhodnutie zmení na konečné. Návrh na vydanie konečného súdneho rozhodnutia o rozvoďte je možné podať po uplynutí šiestich týždňov a jedného dňa odo dňa vydania dočasného súdneho rozhodnutia. Ak navrhovateľ návrh nepodá do 12 mesiacov od vydania dočasného súdneho rozhodnutia o rozvoďte, súd ho môže požiadať, aby predložil čestné vyhlásenie (*affidavit*), v ktorom vysvetlí tento časový odstup. Za určitých okolností môže o zmenu rozhodnutia na konečné požiadať odporca. Manželia nemôžu znovu uzavrieť manželstvo, kým nebude vydané konečné rozhodnutie.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Neexistujú žiadne konkrétne predpisy, ktorými by sa upravovali vzťahy po rozvoďte. Od manželov sa však už nebude očakávať, že by spolu žili, a ak manželka prijala manželovo priezvisko, môže sa rozhodnúť vrátiť sa k rodnému priezvisku.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Vo vyhláske z roku 1978 sa nachádzajú rozsiahle ustanovenia, ktoré umožňujú súdu rozhodovať o spoluvlastníctve manželov a ich finančných dohodách, a to v ich vzájomnom vzťahu, ako aj vo vzťahu k deťom rodiny.

Súd môže pri vydaní rozhodnutia o rozvoďte alebo neskôr prijať jedno alebo viaceré z týchto opatrení:

rozhodnutie o pravidelných platbách,

rozhodnutie o vyplatení jednorazovej sumy,

rozhodnutie o prevode celého podielu alebo jeho časti na druhého manžela,

rozhodnutie o rozdelení dôchodku a rozhodnutie o vyčlenení dôchodkových prostriedkov.

Pred vydaním rozhodnutia súd prihliadne na všetky okolnosti prípadu. V prvom rade však zohľadní záujmy každého dieťaťa v rodine mladšieho ako 18 rokov.

3.3 maloleté deti manželov

Po rozvoďte majú obaja rodičia naďalej rodičovské práva a povinnosti voči deťom, ktoré z manželstva pochádzajú, a pretrvávajúcu vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, ktoré boli deťmi rodiny.

Ak ide o maloleté dieťa (do 16 rokov) alebo dieťa nad 16 rokov, ktoré sa ďalej vzdeláva alebo sa zúčastňuje prípravy na zamestnanie, navrhovateľ musí vyplniť formulár (formulár M4), v ktorom uvedie, ako bude zabezpečená starostlivosť o dieťa. Formulár obsahuje podnety pre každú zo strán, aby sa pokúsili dosiahnuť dohodu, pokiaľ ide o budúcnosť dieťaťa. Ak sa však dohoda nedá dosiahnuť, odporca bude mať možnosť vzniesť pripomienky k navrhovanému riešeniu a súd môže využiť svoje právomoci podľa predpisu o deťoch z roku 1995 (*Children (Northern Ireland) Order 1995*) (napríklad rozhodnúť o tom, kde bude dieťa žiť).

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

Vyživovacia povinnosť voči druhému z manželov zaniká po rozvoďte s výnimkou prípadov, keď súd vydal platobný príkaz alebo rozhodnutie o rozdelení majetku.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Návrh na súdnu rozluku je možné podať, ak sa manželstvo rozpadlo, ale navrhovateľ sa z určitého dôvodu nechce rozviesť. Ak navrhovateľ dosiahne rozhodnutie o súdnej rozluke, už sa od neho nežiada, aby žil so svojím manželským partnerom. Nebude však môcť uzavrieť iné manželstvo. Po vydaní rozhodnutia o súdnej rozluke je možné požiadať o rozvod.

5 Aké sú podmienky rozluky?

Na vydanie rozhodnutia o súdnej rozluke nie je potrebné preukázať, že rozpad manželstva je nezvratný.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Od manželov sa už nebude očakávať, aby spolu žili. Ak je rozhodnutie o súdnej rozluke platné a jeden z manželov zomrie bez zanechania závetu, jeho majetok sa rozdelí, ako keby druhý z manželov už zomrel, a výhody, ktoré by bol získal, mu neprípadnú. Právomoci súdu vo vzťahu k deleniu majetku sú pri súdnej rozluke vo všeobecnosti rovnaké ako pri rozvoде. Súd však nemôže prijať rozhodnutie o rozdelení dôchodku.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Rozhodnutie o neplatnosti manželstva sa vydáva v prípade, ak navrhovateľ dokáže, že manželstvo je buď absolútne alebo relatívne neplatné. Absolútne neplatné manželstvo je také, ktoré sa nikdy nemalo uzavrieť a ku ktorému sa pristupuje tak, ako keby nikdy nemalo žiadny právny status. Relatívne neplatné manželstvo sa uznáva a pokračuje, kým sa neanuluje.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Manželstvo je absolútne neplatné, ak sa dokáže jedna z týchto skutočností:

príbuzenský vzťah strán je príliš blízky,

niektorý z manželov má menej ako šesťnásť rokov,

neboli splnené všetky náležitosti, ktoré sú nevyhnutné k riadnemu uzavretiu manželstva,

v čase uzavretia manželstva jeden z manželov žil v zákonom manželstve,

manželia nie sú opačného pohlavia (jeden musí byť muž a druhý žena),

v prípade polygamického manželstva uzavretého mimo Severného Írska, mal jeden z manželov v čase uzavretia manželstva miesto bydliska v Severnom Írsku.

Manželstvo je relatívne neplatné, ak sa dokáže jedna z týchto skutočností:

manželstvo nebolo naplnené v dôsledku neschopnosti jedného z manželov,

jeden z manželov odmietol naplniť manželstvo,

jeden z manželov nevyjadril platný súhlas s uzavretím manželstva (napríklad preto, že bol pod tlakom a bol donútený vyjadriť súhlas, alebo bol uvedený do omylu, pokiaľ ide o charakter obradu),

v čase uzavretia manželstva jeden z manželov trpel duševnou chorobou,

v čase uzavretia manželstva jeden z manželov trpel prenosnou pohlavnou chorobou,

v čase uzavretia manželstva bola manželka tehotná s inou osobou, než je manžel.

Ak sa návrh na anulovanie manželstva zakladá na jednej z posledných štyroch skutočností, mal by sa podať do troch rokov od uzavretia manželstva. Súd však môže za určitých okolností povoliť, aby sa návrh podal aj po uplynutí tejto lehoty.

Ak sa žiadosť zakladá na posledných dvoch skutočnostiach, navrhovateľ bude musieť dokázať, že v čase uzavretia manželstva nevedel o chorobe alebo tehotenstve.

Súd nebude anulovať relatívne neplatné manželstvo, ak odporca preukáže, že:

navrhovateľ vedel, že manželstvo môže byť anulované, ale správal sa tak, že sa odporca mohol oprávnenne domnievať, že o anulovanie manželstva nepožiadá a

by takéto rozhodnutie bolo nespravodlivé.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Ak je manželstvo absolútne neplatné, pristupuje sa k nemu tak, ako keby nikdy existovalo. Ak je manželstvo relatívne neplatné, považuje sa za neplatné odo dňa, keď sa rozhodnutie o anulovaní manželstva stalo právoplatným.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

V Severnom Írsku existujú viaceré agentúry, ktoré poskytujú mediálne služby (napríklad Relate). Mediácia vám môže pomôcť pri riešení praktických otázok rozvodu vrátane finančného vysporiadania a rodičovských záležitostí.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluke / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Návrhy na rozvod, súdnu rozluke alebo anulovanie manželstva je možné podať buď na Vrchný súd (*High Court*) alebo na miestny rozvodový súd (*divorce county court*). Ak však odporca namieta proti návrhu podanom miestnom súde, vec sa presunie na Vrchný súd.

Adresy a telefónne čísla súdov sú k dispozícii na webovej stránke [Súdnej služby Severného Írska](#).

Na to, aby sa začalo konanie, musíte na príslušný súd zaslať súbor formulárov spolu s:

originálnym sobášnym listom (nie kópiou) s priloženým overeným prekladom a vyhlásením o príslušnom právnom poriadku (*affidavit of law*), ak bolo manželstvo uzavreté mimo Severného Írska,

originálnymi rodnými listov všetkých detí rodiny mladších ako 18 rokov (musí ísť o úplné rodné listy, na ktorých sa uvádzajú všetky údaje o rodičoch a dieťati), kópiou akéhokoľvek súdneho rozhodnutia uvedeného v návrhu,

originálom a dvoma kópiami akejkoľvek dohody (napríklad týkajúcej sa financií), ktorá sa má stať súčasťou rozhodnutia súdu a

súdnym poplatkom (súdna kancelária vás bude informovať o výške poplatku).

Súdna kancelária vám poskytne príslušné formuláre a vysvetlí, ako ich vyplniť. Pracovníci súdu však neposkytujú právne poradia ani strany neusmerňujú, ako majú vypovedať na súde.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Môžete požiadať o právnu pomoc. Výška poskytovanej finančnej pomoci (ak sa poskytne) podlieha posúdeniu finančnej situácie žiadateľa. Aj keď ste oprávnený na právnu pomoc, je možné, že budete musieť finančne prispieť na úhradu trov. Na základe dohody je možné splácať tento príspevok oddeleniu právnej pomoci (*Legal Aid Department*) počas určitého obdobia. Okrem kritérií finančnej oprávnenosti musíte splňať aj požiadavky týkajúce sa skutkovej podstaty sporu, čiže musia existovať prijateľné dôvody na začatie konania alebo obhajobu a tento postup musí byť za každých okolností primeraný.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvoде manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Proti konečnému rozhodnutiu o zrušení alebo anulovaní manželstva sa nemožno odvolať, ak mala dotknutá strana možnosť odvolať sa proti dočasnému súdnemu rozhodnutiu o rozvoде, ale neurobila to. Aj odvolanie proti rozhodnutiam prijatým so súhlasom strán je možné len so súhlasom súdu. Odvolací súd má k dispozícii široký rozsah právomocí a môže potvrdiť, zrušiť alebo zmeniť pôvodné rozhodnutie.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvoде / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

V nariadení Rady (ES) č. 1347/2000 z 29. mája 2000 (ďalej len „nariadenie“) sa uvádza, že rozhodnutie o rozvoде, súdnej rozluke alebo anulovaní manželstva vydané v jednom členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania (iné ako to, ktoré je stanovené v samotnom nariadení).

Každá zo zainteresovaných strán môže požiadať o uznanie rozhodnutia a dôvody na neuznanie sú prísne obmedzené (uznanie môže byť napríklad odmietnuté, ak je rozhodnutie v rozpore s verejným poriadkom).

So žiadosťou o uznanie je potrebné obrátiť sa na Vrchný súd Severného Írska.

Ak sa neuplatní uvedené nariadenie, na uznanie rozhodnutia sa môže použiť oddiel 46 zákona o rodine z roku 1986 (Family Law Act 1986), v ktorom sú stanovené všeobecné podmienky uznávania zahraničných rozhodnutí o rozvode, súdnej rozluke alebo anulovaní.

Žiadosť o uznanie zahraničného rozhodnutia o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva sa musí podať na Vrchný súd. Žiadosť sa podáva vo forme návrhu, ku ktorému sa prikladá kópia rozhodnutia o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Keďže uznaním rozvodu, rozluke alebo anulovania sa zaoberá Vrchný súd (podľa nariadenia aj podľa zákona o rodine z roku 1986), každou námietkou voči navrhovanému uznaniu sa tiež bude zaoberať tento súd. Dôvody na neuznanie sú stanovené v článku 15 nariadenia a v oddiele 51 zákona o rodine z roku 1986.

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Ak súd v Severnom Írsku rozhodne, že je príslušný pre konanie o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva, aplikuje právo Severného Írska.

Súd v Severnom Írsku je príslušný pre konanie o rozvode alebo súdnej rozluke (aj keď bolo manželstvo uzavreté v zahraničí), ak:

je súd príslušný podľa uvedeného nariadenia alebo

nijaký súd zmluvného štátu (to znamená jeden zo štátov, ktorý bol pôvodnou stranou nariadenia, alebo štát, ktorý odvtedy prijal nariadenie) nie je príslušný podľa nariadenia a jeden z manželov má miesto bydliska v Severnom Írsku v čase začiatku konania.

Súd v Severnom Írsku je príslušný pre konanie o anulovaní manželstva (aj keď bolo manželstvo uzavreté v zahraničí), ak:

je súd príslušný podľa uvedeného nariadenia alebo

nijaký súd zmluvného štátu nie je príslušným podľa nariadenia a jeden z manželov

má miesto bydliska v Severnom Írsku v deň začiatku konania alebo

zomrel pred týmto dňom a v čase smrti mal miesto bydliska v Severnom Írsku alebo mal obvyklý pobyt v Severnom Írsku počas obdobia jedného roka končiaceho sa dňom úmrtia.

Súvisiace odkazy

[Súdna služba Severného Írska](#)

Viac informácií o právnej pomoci je k dispozícii na webovej stránke [oddelenia Právnej pomoci Severného Írska](#).

Viac informácií o mediácii je k dispozícii na webových stránkach [Relate NI](#) a [UK College of Family Mediators](#).

Posledná aktualizácia: 08/01/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.